

Thesis Title	The Politics of Tourism and Ethnic Identity: A Case Study of the Tharu Community in Chitwan National Park, Nepal	
Author	Mr. Suman Pandit	
Degree	Master of Arts (Sustainable Development)	
Thesis Advisory Committee	Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Advisor
	Assistant Professor Dr. Chusak Wittayapak	Co-advisor

ABSTRACT

States usually adopt territorialization policies in the name of development and bio-diversity conservation, and in Nepal, this approach has affected the livelihoods of the indigenous and ethnic peoples. The Nepalese state has used a variety of strategies in order to control space within its boundaries, such as by establishing national parks and developing the tourism sector. The research for this study was carried out in Chitwan National Park in Nepal, where the Tharu - an indigenous and ethnic group in the Terai region, has been residing for a long time. They are resistant to malaria and their livelihoods formerly depended on the forest; however, more recently, hill migrants from other regions have started to dominate the area. The main objectives of this study are: (i) to analyze the livelihoods of the Tharu since the establishment of Chitwan National Park in 1973, (ii) to explore the impacts of tourism on the Tharu and the hill migrants, plus how they have negotiated with these development projects, and (iii) to investigate how the Tharu have reconstructed their ethnic identity within a multi-cultural space.

My research work was based on the use of key informant interviews, participant observation, a household survey and an analysis of secondary data taken from a variety of sources. Territorialization, social differentiation and ethnic identity reconstruction were the key concepts used for the analysis in this study.

The development and bio-diversity conservation strategies of the Nepalese state, which have involved territorializing the Tharu's homeland and converting it into a national park, have restricted the ability of the Tharu people to use the forest

resources they have depended on for their livelihoods over a long period. Resettlement projects and a malaria eradication program have encouraged hill people to migrate into the Terai region, and as a result, population pressure has intensified resource use, which has in turn created problems related to the distribution of resources among user groups in the buffer zone community forest, an area handed over to them in order to reduce conflict between the local people and the Park.

I here reveal that the development strategies of the state have shaped the demography of Sauraha, with the area becoming increasingly multi-cultural. I also show that the expansion of tourism has led to social differentiation developing between the Tharu and the hill migrants, as most of the business activities in the area are controlled by the hill migrants, while the Tharu have been marginalized. Furthermore, tourism has displaced the Tharu from main tourist hub, as the price of land has increased, encouraging the Tharu to sell their land to the hill migrants.

In response to their marginalization, the Tharu have reconstructed their identity by diversifying their livelihood strategies and adopting the culture and traditions of the hill migrants; in order to avoid being labeled as backward. As the Tharu's traditional livelihoods have been disturbed, so decisions regarding their livelihoods have become strategic and dynamic, as encouraged by the establishment of the National Park and the development of tourism. The tactics and negotiations used by the Tharu in support of their livelihoods have been both a choice and a necessity for them, according to their abilities and capacity. Social contact between the hill people and the Tharu has led the Tharu to adopt the Hindu culture and traditions of the hill migrants, though Tharu culture and traditions have not been entirely assimilated; instead a fusion of Tharu traditional animism and Hinduism has been created. The Tharu continue to claim their ethnic identity despite being forced to accept Hindu culture and traditions on a selective basis, and this can also be seen as a tactic used to maintain their 'Tharuness' and to continue to claim their unique identity.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การเมืองของการท่องเที่ยวและอัตลักษณ์ชาติพันธุ์: กรณีศึกษาชุมชนชาวทารู ในเขตอุทยานแห่งชาติจิตวัน ประเทศเนปาล	
ผู้เขียน	นายสุมาน ปันจิต	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนอย่างยั่งยืน)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์		
	อาจารย์ ดร. ชยันต์ วรรณะภูติ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุศักดิ์ วิทยาภัก	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

รัฐในหลายแห่งเสนอนโยบายต่างๆเพื่อกำหนดและสร้างอาณาเขตของรัฐในพื้นที่ของชุมชนภายใต้นามของโครงการการพัฒนาและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เช่นเดียวกับประเทศเนปาลที่นโยบายในลักษณะนี้ถูกกำหนดขึ้นและต่อมาส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชนพื้นเมืองและกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศ รัฐประเทศเนปาลยังใช้กลยุทธ์จำนวนมากในการควบคุมพื้นที่ในอาณาเขตดังกล่าว เช่น การประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว งานวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาพื้นที่อุทยานแห่งชาติจิตวัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คนทารู กลุ่มชนพื้นเมืองและชาติพันธุ์ในภูมิภาคตาดิ อาศัยอยู่มาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน คนทารูมีลักษณะพิเศษคือร่างกายต่อต้านเชื้อมาเลเรีย เนื่องจากมีวิถีชีวิตที่อยู่กับป่ามาเนิ่นนาน อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไป พื้นที่ดังกล่าวเริ่มมีกลุ่มชาวเขาจากภูมิภาคอื่นๆอพยพเข้าไปมีบทบาทในพื้นที่มากขึ้น

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการคือ (1) วิเคราะห์วิถีชีวิตของกลุ่มทารูหลังการประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติจิตวันในปี 2516 (2) พิจารณาผลกระทบของโครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นกับชุมชนทารูและกลุ่มผู้อพยพชาวเขาอื่นๆ และ (3) ศึกษาการสร้างอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ของชาวทารูในพื้นที่พหุวัฒนธรรม โดยวิธีการศึกษาประกอบด้วยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม การสำรวจสัมภาษณ์โนคริว และการวิเคราะห์เอกสารชั้นทุติยภูมิจากหลายแหล่งข้อมูล และได้้นำแนวคิด 3 แนวคิดมาประกอบการวิเคราะห์คือ การกำหนดอาณาเขต การสร้างความแตกต่างทางสังคม และการประกอบสร้างใหม่ของอัตลักษณ์ชาติพันธุ์

กลยุทธ์ในการพัฒนาและการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศเนปาล โดยการขีดเส้นปักปันเขตแดนบนพื้นที่ที่เป็นบ้านเกิดของกลุ่มทารูให้กลายเป็นอุทยานแห่งชาติ ได้จำกัดการใช้ทรัพยากรของชาวบ้านที่พึ่งพิงป่ามาอย่างยาวนาน โครงการโยกย้ายถิ่นฐานและการกำจัดโรคมมาเลเรียในพื้นที่ดึงดูดให้ชาวเขาในพื้นที่อื่นๆอพยพเข้ามาอยู่ในภูมิภาคใดแห่งหนึ่ง ส่งผล

ให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างเข้มข้นขึ้นอันเนื่องมาจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น นำไปสู่ปัญหาการจัดสรรการใช้ทรัพยากรในชุมชนที่ต้องใช้ประโยชน์จากป่า รวมถึงพื้นที่ที่มีการจัดสรรให้กับชุมชน เพื่อลดความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนและปัญหาต่ออุทยานแห่งชาติ

งานวิจัยนี้พบว่ากลยุทธ์ในการพัฒนาของรัฐได้เปลี่ยนลักษณะของประชากรในพื้นที่ซาอูราฮาให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น นอกจากนี้ การขยายตัวของการท่องเที่ยวได้นำไปสู่การสร้างความแตกต่างทางสังคมระหว่างคนทารูและคนภูเขาที่อพยพเข้ามา เนื่องจากกิจกรรมทางธุรกิจในพื้นที่ครอบคลุมโดยคนอพยพกลุ่มหลัง ในขณะที่คนทารูถูกผลักดันให้กลายเป็นคนชายขอบ ที่สำคัญคือการท่องเที่ยวได้ทำให้คนทารูต้องย้ายออกไปจากพื้นที่ศูนย์กลางของการท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากราคาที่ดินที่พุ่งสูงขึ้น ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้พวกเขาขายที่ดินของตนเองให้กับผู้อพยพที่เข้ามาทำธุรกิจ

เพื่อที่จะต่อรองกับการที่ถูกทำให้กลายเป็นคนชายขอบ กลุ่มคนทารูได้รื้อสร้างอัตลักษณ์ของตนเองโดยสร้างกลยุทธ์ที่หลากหลายในการดำรงชีวิต รวมถึงการได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมของคนอพยพชาวเขามาปฏิบัติเพื่อหลีกเลี่ยงภาพลักษณ์ความด้าหลังของตนเอง ทำให้วิถีชีวิตดั้งเดิมของคนทารูเสื่อมคลายลง พวกเขาจึงต้องมีแนวทางการตัดสินใจที่ลื่นไหลและสอดคล้องกับสถานการณ์ของการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติและกระแสการพัฒนาการท่องเที่ยว กลวิธีและการต่อรองเพื่อความเป็นอยู่ของคนทารูเป็นทางเลือกและความจำเป็นที่สร้างขึ้นจากความสามารถและศักยภาพที่พวกเขามีอยู่ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคนทารูและกลุ่มผู้อพยพชาวเขาทำให้คนทารูได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมฮินดูและประเพณีของคนภูเขา แม้ว่าวัฒนธรรมและประเพณีของคนทารูไม่ได้ถูกกลืนหายไปเสียทั้งหมดก็ตาม หากปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวนำไปสู่การผสมผสานระหว่างความเชื่อเรื่องภูตผีปิศาจและศาสนาฮินดู ขณะเดียวกันคนทารูยังคงดำรงอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตนเอง แม้ว่าจะมีทางเลือกที่นับถือศาสนาฮินดูและปฏิบัติตามวัฒนธรรมฮินดูก็ตาม ซึ่งจุดนี้ถือเป็นการกลวิธีในการดำรงความเป็น “ทารู” ของพวกเขาและใช้เป็นการสร้างและเสนออัตลักษณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัว